

COMMENTAAR

Gewaarschuwd mens telt na München voor twee

Van tevoren weet je niet of je op een kantelpunt in de geschiedenis zit. Maar ook in het Noorden kunnen we ons er maar wel beter op voorbereiden.

De historische parallel dringt zich op. Daarbij is het toeval, maar toch veelzeggend dat de plaats van handeling opnieuw München is. Wie op de middelbare school heeft opgelet bij geschiedenis, weet nog dat het in 1938 foute boel was in de Zuid-Duitse stad. Westerse mogendheden dachten dat ze een deal hadden gesloten met Hitler en dat hij tevreden zou zijn met het innemen van een deel van (toen) Tsjechoslowakije. Niets bleek minder waar.

Afgelopen weekend werd in datzelfde München nu duidelijk dat de VS een overeenkomst wil sluiten over de oorlog in Oekraïne, met als uitgangspunt dat de Russen bezet gebied mogen houden. En wat nog onrustbaarder is: de stem van Europa daarin doet er volgens de regering-Trump niet zoveel toe. De veiligheidsconferentie van München heeft gevolgen die ook in Munnekezijl voelbaar zullen zijn, kopte deze krant dan ook woensdag. Dat is een belangrijk verschil met de krantenkoppen van 1938. In het Leeuwarder Nieuwsblad van 30 september dat jaar, ooit op de kop getikt op een rommelmarkt, staat dat de overeenkomsten destijds 'definitief' waren. In de commentaren van landelijke kranten was er maar één die serieuze bedenkin-

gen had. Dagblad Het Volk schreef: de rekening zal later worden gepresenteerd. Die les hebben we dus wel geleerd uit 1938. En het is goed om ons te realiseren dat 'München' directe gevolgen kan hebben voor Munnekezijl of Zuidbroek of de Eemshaven. Europa moet zijn eigen defensie op orde brengen en dat kan wel eens buiten de normale inspraakprocedures omgaan, zo waarschuwde Defensie-minister Ruben Brekelmans. Vanwege de Eemshaven en de ruimte kan dan al snel naar het Noorden worden gekeken. Ook milieu- en stikstofoverwegingen zijn dan ineens minder belangrijk.

Goede contacten in Den Haag zijn belangrijk om grip te houden

Meedenken met Defensie en goede contacten in Den Haag houden, dat wordt meer dan ooit belangrijk om in het Noorden nog wat grip te kunnen houden. Met de veranderingen op het wereldtoneel kunnen we maar beter voorbereid zijn. Landen die grenzen aan Rusland, zoals NAVO-landen Finland en de Baltische staten, nemen de Russische dreiging erg serieus. Nederland ligt ver bij die grens vandaan, maar onze welvaart is verbonden met die van Europa. Terugtrekken achter de dijken is geen optie. Ook al wordt het er niet overzichtelijker, niet voorspelbaarder en zeker niet leuker op.

@hoofdredactie@dvhn.nl
Marjan Koekoek

OPINIE

Hoe maken en houden we Delfzijl-Zuid leefbaar?

Behalve oprukkende mega-windmolens dreigen 'groene circulaire bedrijven' (als afvalverwerkers) de leefbaarheid ten zuiden van Delfzijl verder aan te tasten. De bedreigde dorpen willen een soort Deltaplan dat dit voorkomt.

Geefswester is zo'n streek nabij Meedhuizen waar oprukkende windmolens ten zuiden van Delfzijl een eind hebben gemaakt aan vrij uitzicht, én rust, tot aan de dijk om de Dollard. FOTO: ARCHIEF JAN ZEEMAN

JAN WIERENGA
HILTJE ZWARBERG

De kloof tussen stad en Ommeland wordt steeds groter. Niet alleen de opdringerige megawindmolens beïnvloeden de leefbaarheid op het platteland, maar ook de komst van afvalverwerkers en zogenaamde 'groene circulaire bedrijven' die in de door aardbevingen getroffen regio neerstrijken, vormen een ernstige bedreiging voor de leefbaarheid in de dorpen.

Door: Decennia geleden leefden wij in Noord-Oost Groningen in een landschap dat geteisterd werd door armoede en werkloosheid. De sociale kloof was diep, zowel binnen de lokale gemeenschap als ten opzichte van de rest van Nederland. In de jaren vijftig werd er een industrialisatiebeleid gevoerd om werkgelegenheid te creëren en de sociaaleconomische achterstand te verminderen. Werkgelegenheidsclusters nabij Delfzijl hielpen deze achterstand te verkleinen.

Tegenwoordig worden veel dorpen omringd door megawindturbines, die 's nachts honderden knipperende rode lichten uitstralen. Er zijn serieuze plannen voor bedrijven waar elders in Nederland geen plaats voor is, waaronder afvalverwerkingsbedrijven en nog mogelijk nog meer 'disco-windturbines'. Honderden hectares industriegebied wordt hiermee gevuld. Op steenworp afstand van onze dorpen. Met mogelijk hierna nog meer uitbreiding. Dit alles onder het mom van 'vergroe-

'Te vaak horen wij van bewoners dat wij het afvoerputje van Nederland zijn'

ning', maar de overlast is nu al voelbaar. Stank, geluidsoverlast, verkeersdruk en denderende vrachtwagens verstoren het woon- en leefklimaat in de dorpen. Dit alles wordt aangedreven door 'landschapsteroristen' die niet in de getroffen regio wonen.

Deze 'nieuwe werkgelegenheid' levert de regio naast de overlast niets op. De lokale arbeidskrachten zijn op, en werknemers komen van ver. Iedere ochtend en avond trekt er een enorme karavaan van vracht-, woonwerk- en bestemmingsverkeer via de N360, N33 en te vaak over sluiptwegen door en langs de dorpen naar de regio Delfzijl, waar ze werken en elders wonen.

Afgelopen zomer werden bewoners geconfronteerd met plannen van invoer van verdacht slib uit de Eems, mogelijk vervuld met chemicaliën, naast een woongebied. Dit slib wordt dan verspreid rond onze dorpen en trekt verder de provincie in. Dit dossier is plotseling actueel geworden. De plannen om verdacht slib een woongebied in te laten, zijn door bewoners massaal ter discussie gesteld via handtekeningenacties, demonstraties en inspraakavonden, en zijn onder druk voorlopig gestopt.

Het is absurd dat met minimale inspanning honderden mensen bijeen werden gebracht om zich te laten voorlichten en raadplegen. Dit toont aan dat er behoefte is aan echte burgerparticipatie, niet geïnitieerd door ambtenaren, maar begrijpelijk en toetsbaar.

Het lijkt pas nodig te zijn dat er maatschappelijk verzet komt voordat er geluisterd wordt. Wij roepen de politiek op om het vertrouwen terug te winnen en niet meer alles toe te laten wat de rest van Nederland niet wil. Te vaak horen wij van bewoners dat wij het afvoerputje van Nederland zijn.

Wat wij willen, is geen hogere wis-kunde. Wij vragen beleidsmakers om zich niet meer achter elkaar te verschuilen, maar samen met ons na te denken over hoe we ons gebied ten zuiden van Delfzijl leefbaar kunnen maken en houden. Daarnaast is het van belang dat de geleden schade ruimhartig wordt gecompenseerd, zodat ons gebied aantrekkelijk blijft om te wonen.

Wij roepen beleidsmakers op om serieus te kijken wat voor bewoners van het gebied Delfzijl-Zuid acceptabel is om in te leven. Noem het een Deltaplan om de leefbaarheid te waarborgen.

Jan Wierenga en Hiltje Zwarberg zijn respectievelijk voorzitter en secretaris van de stichting Zuidelijke dorpen Delfzijl. Dit is een samenwerkingsverband tussen de dorpen Farmsum, Meedhuizen, Wagenborgen, Woldendorp, Termunten/Termunterzijl en Borgswaer. www.eemsdeltazuid.nl.

TOOS & HENK

Paul Kusters

REAGEREN?

lezersbrieven@dvhn.nl (vermeld aub naam + woonplaats)
opiniestukken (maximaal 650 woorden) aub naar: meningen@dvhn.nl
postadres: Opiniereactie DvHN, Postbus 60, 9700 MC Groningen